

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВИТИ І ОСВИТИ ДОРΟΣЛИХ ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗЮНА НАПН УКРАЇНИ

Освітньо-наукова програма
підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому рівні вищої освіти
у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія»
«Психологія праці та психологічний супровід освіти дорослих» / «Work Psychology and psychological support of adult education»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни «Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» (англійська)

Викладач: Авшенюк Наталія Миколаївна, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник

Профіль викладача <http://ipood.com.ua/data/Portfolio/Avshenyuk.pdf>

Контактний телефон +38 096 360 45 37

E-mail: nataliya.avshenyuk@gmail.com

Сторінка дисципліни <http://ipood.com.ua/phd-053/>

Консультації очні понеділок та четвер з 15.00 до 16.00

Онлайн-консультації за попередньою домовленістю Viber (+38 096 360 45 37) в робочі дні з 14.00 до 17.30

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» (англійська) призначена для здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія». Володіння іноземною мовою є невід'ємною складовою частиною загальноосвітньої підготовки доктора філософії. Знання іноземної мови відкриває широкий доступ до джерел наукової інформації, дає можливість знайомитися з досягненнями світової науки, бути в курсі інноваційного прогресу, брати активну участь у різних формах міжнародного співробітництва. Вивчення іноземної мови будується на міждисциплінарній та інтегративній основі, що сприяє комплексному розвитку комунікативної, когнітивної, інформаційної, соціокультурної, професійної та міжкультурної компетентностей майбутніх докторів філософії. Професійно-орієнтований підхід до викладання іноземної мови дозволяє усунути психологічні, мовні та соціальні бар'єри у процесі формування особистості здобувача ступеня доктора філософії як менеджера індивідуальної освітньої траєкторії, здатного до творчості та інновацій.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «Іноземна мова у науково-професійному і особистісному спілкуванні» є вдосконалити іншомовну комунікативну компетентність, необхідну для здійснення наукової та професійної діяльності, що дозволяє використовувати іноземну мову в сферах професійного (наукова робота) й ситуативного спілкування в усіх видах мовленнєвої діяльності; сформувати у слухачів знання про будову іноземної мови, її систему, особливості функціонування певних мовленнєвих моделей та структур; граматичні та лексичні структури, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів у академічній та професійній сферах; терміни, пов'язані з тематикою наукової роботи і відповідними ситуаціями професійно-ділової комунікації; вимоги до оформлення і ведення документації, прийняті в професійно-діловій комунікації; правила комунікативної поведінки в ситуаціях міжнародного професійно-ділового спілкування; навички міжособистісного міжкультурного спілкування; рецептивні та продуктивні лексичні, граматичні,

фонетичні, орфографічні, мовленнєві навички як складові іншомовної комунікативної компетентності; практичного аналізу логіки міркувань іноземною мовою; критичного сприйняття інформації іноземною мовою. Науково-прикладна спрямованість навчальної дисципліни обумовлюється мовним матеріалом і тематикою, зміст яких враховує специфіку підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти доктора філософії у галузі соціальних і поведінкових наук, відповідає вимогам до кваліфікаційних характеристик за відповідним освітньо-науковим рівнем.

Передбачається самостійна (індивідуальна та групова) діяльність (самостійне читання й переклад, підготовка усного і письмового повідомлення, підготовка до бесіди, підготовка презентацій, написання текстів різних жанрів).

Основними завданнями вивчення дисципліни «Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» (англійська) є формування таких компетентностей:

загальні компетентності:

ЗК-3. Здатність до професійної комунікації в усній та письмовій формах

ЗК-5. Здатність до діяльності в наукових та освітніх проектах.

ЗК-11. Здатність до конструктивної соціальної взаємодії.

фахові компетентності:

ФК-2. Здатність до **фахової комунікації іноземною мовою** в ситуаціях наукового та професійного спілкування, презентації результатів досліджень іноземною мовою у наукових публікаціях та усних виступах.

ФК-7. Здатність створювати дослідницькі та освітні проекти у сфері освіти дорослих та її психологічного супроводу.

ФК-12. Здатність визнавати, поважати та керуватися принципами етики взаємодії у науковій, викладацькій та практичній психологічній діяльності; слідувати принципам академічної доброчесності, відповідальності.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання курсу «Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» (англійська) передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п. Професійний рівень сформованої іншомовної комунікативної компетентності сприяє особистісному розвитку фахівця, покращує його соціальну мобільність та економічну свободу, дозволяє увійти у відкритий інформаційний простір.

Під час сесії формат очний (*offline / Face to face*), у міжсесійний період – дистанційний (*online*). Форми роботи – групова, парна, індивідуальна, робота у малих групах. У навчальному процесі рекомендовано використовувати різні засоби та носії інформації: компакт диски з відео- та аудіозаписами; Інтернет ресурси; публікації у засобах масової інформації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання дисципліни «Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» (англійська) можна вважати успішними за умови досягнення предметних **результатів навчання:**

ПРН 4. Здатність використовувати іноземну мову в науковій та освітній діяльності, володіння стратегіями перекладу наукових текстів, лексичною базою наукової термінології з психології. Здатність презентувати результати досліджень у вітчизняному та міжнародному науково-освітньому середовищі фаховою іноземною мовою в усній і письмовій формах.

ПРН 9. Розвинена особистісна і професійна рефлексія, автономність, ініціативність, висока мотивація до професійного зростання, свідомої побудови власної освітньої траєкторії, мобільності ґрунтуючись на знаннях діючої нормативно-правової бази, що регулює сферу освіти та професійну діяльність кадрів вищої кваліфікації.

ПРН 12. Здатність у викладацькій та практичній психологічній діяльності дотримуватись норм професійної етики, принципів і процедур академічної доброчесності прийнятих науковою спільнотою; виявляти лідерські якості, готовність до конструктивності і співпраці в командній роботі, будувати професійні стосунки на принципах поваги, міжкультурної толерантності

Форми і методи діагностики успішності: виконання індивідуального завдання (усне монологічне (доповідь на 10 хв.) й письмове представлення актуальної інформації з проблеми свого дослідження (5 с.)).

Курс «Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» (англійська) має забезпечити компетентне застосування отриманих знань, умінь та навичок у педагогічній практиці та у перспективних наукових дослідженнях: орієнтуватися в інформаційних та Internet-джерелах з питань освіти та науки закордоном, працювати зі зарубіжними бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, оцінювати вплив суспільно-політичних, суспільно-економічних, науково-технічних та культурно-історичних чинників на розвиток освіти та науки європейського регіону в цілому та України зокрема; а також проєктувати і застосовувати принципи наукової самоорганізації, власного дослідницького стилю.

У процесі засвоєння дисципліни здобувач має набути таких соціальних навичок (soft-skills):

1. Уміння вирішувати складні проблеми.
2. Контекстне мислення – уміння обробляти головні дані, виокремлюючи їх з масиву загальної інформації.
3. Уміння налагоджувати міжособистісні контакти завдяки навичкам ефективної комунікації, ефективного слухання, ведення переговорів.
4. Уміння прогнозувати; гнучко й швидко адаптовуватися до змін.

ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг – 2 модулі

Кількість годин: практичні – 26.

Вид заняття	Кількість годин
лекції	-
практичні	26
самостійна робота	34

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Обов'язкова
2	2 курс	3, 4	053 «Психологія»	2 кредити, 60 годин	2	Екзамен	Обов'язкова

ПРЕРЕКВІЗИТИ

Ефективність вивчення дисципліни «Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» (англійська) значно підвищиться, якщо здобувач зацікавлений у вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням, має навички самостійної роботи з дисципліни, обізнаний із поняттєвим апаратом філологічної науки, базовими теоретичними і методичними засадами філологічної освіти і науки, опановує навички написання наукових статей, тез, доповідей.

ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ /ОБЛАДНАННЯ

У період сесії використовується медіапроектор; мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачами, відділом аспірантури, адміністрацією з приводу проведення занять та консультацій.

У міжсесійний період використовуємо комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з викладачами, відділом аспірантури, адміністрацією та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

ПОЛІТИКИ ДИСЦИПЛІНИ

Організація освітнього процесу в ІООД імені Івана Зязюна НАПН України, здійснюється відповідно до: Положення про систему забезпечення якості освіти в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України України; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктора наук; Положення про оцінювання результатів навчання у процесі реалізації освітньо-наукових програм підготовки майбутніх докторів філософії; Положення про політику академічної доброчесності; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність; Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці; Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості аспірантами.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень, дата, години	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Літ-ра, інформ. ресурси	Завдання, години	Вага оці- нки	Термін викон.
Згідно з графіком	<p>МОДУЛЬ І.</p> <p>1. Структура речення в англійській мові. Розповідні, питальні та заперечні речення. Типи питань.</p> <p>2. Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова. Модальні дієслова та їх еквіваленти.</p> <p>3. Система часів. Узгодження часів.</p> <p>4. Дійсний, умовний, наказовий спосіб дієслова. Активний і пасивний стан.</p> <p>5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу.</p>	Практичні заняття / Face to face або Online	Володіти спілкуванням у діалогічній та монологічній формі на базі запропонованих тем.		<p>Підвищити рівень загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності, що забезпечить професійне й міжособистісне спілкування англійською мовою на належному рівні.</p> <p><i>(10 годин)</i></p> <p>Завдання</p> <p>На підставі вивчення наукової автентичної літератури за фахом конкретизувати основні ідеї та здійснити граматичний і лексичний аналіз уривків текстів.</p>	4 бали/тема	жовтень
Згідно з графіком	<p>МОДУЛЬ І.</p> <p>6. Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок. Артикль.</p> <p>7. Особові, присвійні, вказівні займенники. Неозначені і заперечні займенники. Кількісні, підсилювальні та зворотні займенники.</p> <p>8. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.</p> <p>9. Кількісні та порядкові числівники. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.</p>	Практичні заняття / Face to face або Online	Використовувати основні лінгвістичні засоби для різних комунікативних цілей		<p>Вміти читати оригінальну наукову літературу за спеціальністю, спираючись на вивчений граматичний і лексичний матеріал, країнознавчі й професійні знання і навички мовленнєвої та контекстуальної інтуїції.</p> <p>Володіти всіма видами читання (вивчаючим, ознайомчим, пошуковим та переглядовим).</p> <p>Володіти навичками писемного мовлення в межах</p>	4 бали/тема 4 бали/тема 4 бали/тема	жовтень

					вивченого граматичного і лексичного матеріалу. (8 годин) Завдання: Підготувати в письмовій формі повідомлення або доповідь з проблематики наукового дослідження відповідно до лексико-граматичних норм мови, що вивчається		
Згідно з графіком	МОДУЛЬ II. 10. Аудіювання монологічного і діалогічного мовлення професійно-наукового спрямування.	Практичні заняття / Face to face або <i>Online</i>	Висловлювати і власні погляди та думки. Коментувати погляди іншої людини. Спонукаати співрозмовника до продовження спілкування.		Вміти сприймати на слух оригінальне монологічне і діалогічне мовлення за фахом, спираючись на вивчений граматичний і лексичний матеріал, країнознавчі та професійні знання, навички мовленнєвої та контекстуальної інтуїції; Вміти оцінити зміст аудіотексту з точки зору рівня системних зв'язків між фактами і явищами, аргументованості та важливості інформації з визначених наукових позицій в аспекті наукових і професійно-корпоративних інтересів. (4 години) Завдання Здійснити обговорення та аналіз описаних у текстах життєвих ситуацій (круглі столи, дискусії, альтернативний хід подій, аргументація власних думок щодо описаних ситуацій).	4 бали/ тема	квітень

Згідно з графіком	11. Монологічне та діалогічне мовлення. Повідомлення наукової інформації. Бесіда за темою наукового дослідження.	Практичні заняття / Face to face або <i>Online</i>	Демонструвати і дотримання правил привселюдного захисту результатів наукового дослідження, коректного використання системи доказів у публічній дискусії.		Володіти підготовленим, а також непідготовленим монологічним мовленням у вигляді резюме, повідомлення, доповіді; володіти діалогічним мовленням у ситуаціях наукового, професійного та побутового спілкування в межах вивченого граматичного і лексичного матеріалу відповідно до обраної спеціальності. Створити відповідну базу знань для вільного користування англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях. Завдання Підготувати питання для дискусії до вашої дослідницької роботи (запитання, відповіді, діалоги, міні-тексти). <i>(4 години)</i>	5 балів	квітень
	Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання	Самостійна робота	Методичні рекомендації до самостійної роботи	Основна література до курсу та електронні ресурси	Написати англійською мовою анотацію дисертаційного дослідження близької тематики до дослідження аспіранта	15 балів	квітень

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: творчо-пошукові завдання, індивідуальні завдання, редагування текстів, написання текстів наукового стилю, завдання для самостійної роботи.

Форма контролю: іспит.

Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається максимально 60 балів, і рейтингу з атестації (екзамен, залік) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні /семінарські заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і майбутнього доктора філософії на першому занятті.

Рівень знань, умінь та навичок з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)

Оцінювання знань, умінь та навичок з дисципліни здійснюється за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)

«2» - «незадовільно» - аспірант знає та частково розуміє базовий, навчальний матеріал. Відсутня орієнтація в особливостях функціонування певних мовленнєвих моделей та структур, граматичних та лексичних структурах, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів у академічній та професійній сферах; термінах, пов'язаних з тематикою наукової роботи і відповідними ситуаціями професійно-ділової комунікації, а також рецептивні й продуктивні лексичні, граматичні, фонетичні, орфографічні, мовленнєві навички як складові іншомовної комунікативної компетентності .

«3» - «задовільно» - аспірант знає та розуміє базовий навчальний матеріал. Орієнтується в особливостях функціонування певних мовленнєвих моделей та структур, граматичних та лексичних структурах, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів у академічній та професійній сферах; термінах, пов'язаних з тематикою наукової роботи і відповідними ситуаціями професійно-ділової комунікації. Задовільно володіє рецептивними й продуктивними лексичними, граматичними, фонетичними, орфографічними, мовленнєвими навичками як складовими іншомовної комунікативної компетентності.

«4» - «добре» - аспірант знає, розуміє, використовує базовий навчальний матеріал. Володіє граматичними та лексичними структурами, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів у академічній та професійній сферах; термінами, пов'язаними з тематикою наукової роботи і відповідними ситуаціями професійно-ділової комунікації. Знає вимоги до оформлення і ведення документації, прийняті в професійно-діловій комунікації та правила комунікативної поведінки в ситуаціях міжнародного професійно-ділового спілкування. Має сформовані навички практичного аналізу логіки міркувань іноземною мовою, критичного сприйняття інформації іноземною мовою.

«5» - «відмінно» - аспірант знає, розуміє не лише базовий навчальний матеріал, а й використовує іноземну мову у процесі науково-професійного й ситуативного міжкультурного спілкування в усіх видах мовленнєвої діяльності з дотриманням соціальних норм мовленнєвої поведінки. Чітко володіє здатністю брати участь у роботі міжнародних дослідницьких колективів, використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації іноземною мовою. Має навички розроблення та удосконалення навчально-методичного забезпечення дисципліни, організації навчальних занять та контролю успішності знань, вмінь та навичок набутих у процесі навчально-виховної діяльності.

Згідно з законом України «Про освіту» та «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» (Розділ 3.12), контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості докторів філософії до складання заліку. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять з дисципліни «Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні» – усне опитування студентів, звіт за виконання індивідуального завдання (створення й оприлюднення презентації за результатами науково-дослідницької роботи).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні, або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль передбачає екзамен відповідно до переліку питань, розроблених викладачем.

Результати поточного та підсумкового контролю визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

При визначенні рейтингу здобувача враховуються бали, які він отримує під час практичних занять та за самостійну роботу. Бали за поточну освітню діяльність визначаються як сума всіх отриманих під час навчальних занять балів, розділена на кількість отриманих оцінок та помножена на коефіцієнт 12, що становить не більше 60 сумарної оцінки за результатами вивчення дисципліни. Бали за підсумками проведення заліку або іспиту визначаються як сума всіх отриманих під час навчальних занять балів, розділена на кількість отриманих оцінок та помножена на коефіцієнт 8, що становить не більше 40 балів сумарної оцінки за результатами вивчення дисципліни.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Екзамен	Сума		
Модуль 1									Модуль 2			Індивідуальне завдання	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	15	40	100

T1, T2 ... – теми модулів.

Примітка. Отримання 15 балів за індивідуальне завдання є необхідною умовою допуску здобувача до підсумкового семестрового контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЛІТЕРАТУРА ДО ВСЬОГО КУРСУ

Основна

1. Бахов І. С English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: Навч. посіб.- К.: МАУП, 2008.
2. Бондар Т.І., Кириченко З.Ф., Колесник Д.М., Дегтярьова Л.П., Шпак В.К. Англійська мова для аспірантів та наукових співробітників: Навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / Т.І. Бондар, З.Ф. Кириченко, Д.М. Колесник, Л.П. Дегтярьова, В.К. Шпак. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 352с.
3. Василенко О.В., Кобюк Ю.М. Українсько-англійський розмовник для наукових і науково-педагогічних працівників: навч.-довід. вид. / О.В. Василенко, Ю.М. Кобюк. – Київ: ІПОД НАПНУ, 2016. – 52 с.
4. Максимук В.М., Дудок Р.І. Англійська мова для аспірантів та науковців гуманітарно-природничих спеціальностей університетів (English for PhD Students`): Підручник: видання 2-ге, оновлене та доповнене. – Львів: Астролябія, 2012. – 240 с.
5. Орлова Н.В. Англо-український та українсько-англійський словник педагогічних та психологічних термінів і понять : навч. посібник для студ. і викладачів вищ. навч. закл. / Н.В. Орлова. – Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2010. – 188 с.
6. Українсько-англійський навчальний словник з педагогіки: словник / Авшенюк Н.М., Прохур Ю.З. – К.: Педагогічна думка, 2013. – 512 с.

Додаткова

1. Wallwork A. English for Academic Research: Grammar, Usage and Style. Springer, 2013. – 252 p.
2. Wallwork Adrian. English for Academic Research: Grammar Exercises. Springer, 2013. – xiv, 172 p.
3. Wallwork Adrian. English for Academic Research: Vocabulary Exercises. Springer, 2013. — 193 p.
4. Wallwork Adrian. English for Academic Research: Writing Exercises. Springer, 2013. — 198 p.
5. Англо-український міні-словник психологічних термінів : Організаційна та економічна психологія / АПН України, Ін-т психології ім. Г.С. Костюка; Упоряд. Володимир Миколайович Івкін; Наук. ред. Людмила Миколаївна Карамушка. – К. : Міленіум, 2004.– 30 с.
6. Бурбак О.Ф. та ін. English for Science Students (англійська мова для аспірантів та здобувачів). – Чернівці: Рута, 1998.
7. Василюк А.В. Педагогічний словник-лексикон. Англо-український. Українсько-англійський [Текст] / А. В. Василюк ; Ніжинський держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2004. – 155 с.
8. Ільченко О.М. Англійська мова для науковців. – К., 1996
9. Методичні вказівки для аспірантів та науковців, які вивчають англійську мову / Уклад. Н.М. Петренко. – Дніпропетровськ: УДХТУ, 1995.
- 10.Рябцева Н.К. Наукове мовлення англійською мовою / Н.К. Рябцева. – Київ: Флінта, 1999. – 601с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

При викладанні навчальної дисципліни використовуються інформаційні ресурси електронної бібліотеки ІПОД імені Івана Зязюна НАПН України, що передбачає:

- використання аспірантами роботи в мережі Інтернет з пошуку нової інформації за темами дисципліни;
- використання аспірантами електронного ресурсу з електронним каталогом науково-технічної бібліотеки Інституту при самостійній роботі і виконанні індивідуальних завдань;
- використання інформації, що отримана у рамках міжнародного співробітництва ІПОД НАПН України з іншими навчальними закладами зарубіжжя.

1. Національна Бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Бібліотека Київського національного лінгвістичного університету – Режим доступу : <http://www.knlu.edu.ua/>
3. Електронна бібліотека НАПН України – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.